

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Αρ. Φακ.: Π.Ι. 7.1.10.3.4
Αρ. Τηλ.: 22402300
Αρ. Φαξ: 22480505
E-mail: info@cyearn.pi.ac.cy

15 Μαρτίου 2022

Διευθυντές/Διευθύντριες
Σχολείων Δημοτικής,
Μέσης Γενικής και
Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

**Θέμα: Υποδοχή μαθητών/μαθητριών από την Ουκρανία σε σχολεία
όλων των βαθμίδων**

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και όπως γνωρίζετε, η Κύπρος παρέχει στήριξη και βοήθεια στους ανθρώπους που εγκαταλείπουν την Ουκρανία, λόγω του πολέμου. Το ΥΠΠΑΝ, στο πλαίσιο της υφιστάμενης πολιτικής για την εκπαιδευτική ένταξη των παιδιών με μεταναστευτική/προσφυγική βιογραφία, προωθεί την υποδοχή και την ένταξη μαθητών/μαθητριών από την Ουκρανία και στηρίζει τις σχολικές μονάδες, μέσω των υφιστάμενων δομών, των προγραμμάτων και του εκπαιδευτικού υλικού που έχει στη διάθεσή του.

Πρώτιστο μέλημα είναι τα παιδιά να αισθανθούν άνετα στο σχολείο και να γίνει διαχείριση των ψυχικών τραυμάτων από τον πόλεμο. Τα σχολεία και οι εκπαιδευτικοί καλούνται να στηρίξουν τα παιδιά ψυχολογικά, ώστε αυτά να βιώσουν το αίσθημα του ανήκειν και να αντιμετωπίσουν την ασυνέχεια της ζωής τους, λόγω του πολέμου (σε συνεργασία με την ΥΕΨ και άλλες δομές του ΥΠΠΑΝ). Παράλληλα, είναι σημαντικό να νιώσουν τα παιδιά ότι οι γνώσεις, οι δεξιότητες και το πολιτισμικό τους υπόβαθρο αξιοποιούνται, έστω και αν δεν γνωρίζουν τη γλώσσα του σχολείου.

Η κάθε σχολική μονάδα, η οποία θα υποδεχθεί μαθητές/μαθήτριες για φοίτηση πρέπει να προβεί σε μια σειρά δράσεων/ενεργειών. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες:

1. Ενημέρωση Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών από τη Διεύθυνση του σχολείου ότι στο σχολείο θα ενταχθούν μαθητές/μαθήτριες οι οποίοι/ες είναι πρόσφυγες από την Ουκρανία.
2. Ενεργοποίηση της Ομάδας Υποδοχής και Ένταξης για δημιουργία του απαραίτητου πλαισίου, η οποία αποτελείται από τον/την Διευθυντή/Διευθύντρια, τον/τη Β.Δ. Α΄ Παιδαγωγικό Σύμβουλο, τον/την Καθηγητή/Καθηγήτρια ΣΕΑ, έναν/μια

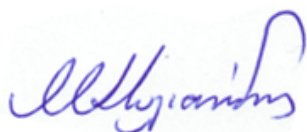

Εκπαιδευτικό και τον/την οικείο/οικεία Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο. Κύριο έργο της συγκεκριμένης Ομάδας είναι η δημιουργία του απαραίτητου Πλαισίου Υποδοχής και Διαχείρισης του πιο πάνω θέματος. Για τη δημιουργία αυτού του πλαισίου το ΥΠΠΑΝ έχει εκδώσει Οδηγούς Υποδοχής και ένταξης για το [Νηπιαγωγείο/Δημοτικό](#) και για σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης. Οι Οδηγοί είναι αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (www.pi.ac.cy) και βρίσκονται στα σχολεία και σε έντυπη μορφή. Στους Οδηγούς υπάρχουν εισηγήσεις για απλές ενέργειες οπτικοποίησης οδηγιών και ενεργειών που βοηθούν ένα παιδί που δεν γνωρίζει τη γλώσσα του σχολείου.

3. Συμβουλευτική παρέμβαση στη Μέση Εκπαίδευση: Ο/Η Καθηγητής/Καθηγήτρια ΣΕΑ και εκ του ρόλου του/της και επιπρόσθετα με τη συμβολή του/της στην πιο πάνω Ομάδα, προβαίνει ενδεικτικά σε ατομική συνέντευξη για τη διερεύνηση των αναγκών/συνθηκών του/της μαθητή/μαθήτριας (οικονομική, συναισθηματική, οικογενειακή). Στήριξη και ενδυνάμωση των μαθητών/μαθητριών με βάση τα πιο πάνω και υιοθέτηση ενδεδειγμένων περαιτέρω ενεργειών σε σχέση και με άλλες συναφείς υπηρεσίες π.χ. Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (ΥΕΨ) και τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας.
4. Οι Λειτουργοί της ΥΕΨ συστήνεται να συνεργαστούν με τους/τις εκπαιδευτικούς του σχολείου (την Ομάδα Υποδοχής και Ένταξης) και με άτομα που ασκούν γονεϊκό ρόλο για γνωστική και γνωσιολογική αξιολόγηση και αξιολόγηση της συμπεριφοράς. Όπου διαπιστώνεται ανάγκη, θα παρέχεται περαιτέρω στήριξη των παιδιών από Κλινικούς Ψυχολόγους του Υπουργείου Υγείας, καθώς και από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, για κάλυψη αναγκών των παιδιών.
5. Για καλύτερη επικοινωνία του σχολείου με τις οικογένειες παιδιών που η μητρική τους γλώσσα δεν είναι η ελληνική, στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου «Εκπαιδευτική Ένταξη παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία» υπάρχουν διαθέσιμες μεταφράσεις διάφορων εντύπων, τα οποία χρησιμοποιεί το σχολείο (αγγλικά, γαλλικά, ρωσικά, αραβικά, γεωργιανά, βουλγαρικά και ρουμανικά), ενώ όλο το υλικό έχει ήδη προωθηθεί για μετάφραση και στα ουκρανικά.
6. Όσον αφορά στην υποδοχή και την εξοικείωση με το σχολικό περιβάλλον μπορούν να αξιοποιηθούν εκπαιδευτικοί ή μαθητές/μαθήτριες που μιλούν κάποια από τις γλώσσες επικοινωνίας των παιδιών από την Ουκρανία ή να εφαρμοστεί ο θεσμός του φίλου - βοηθού (buddy system/peer mentoring από ένα άλλο παιδί του σχολείου που είναι ρωσόφωνο ή ουκρανόφωνο). Μπορεί, επίσης, να αξιοποιηθεί ο θεσμός των γονέων διαμεσολαβητών που μιλάνε την ουκρανική γλώσσα, μέσω προγράμματος που συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) και την Κυπριακή Δημοκρατία, το οποίο ήδη υλοποιείται (βλ. σχετική εγκύκλιο με αρ. φακ. Π.Ι. 3.1.05.1, ημερ. 4/3/2021).
7. Είναι σημαντικό να δοθούν από τους/τις εκπαιδευτικούς ευκαιρίες συμμετοχής στο μάθημα μέσα από δραστηριότητες που δεν στηρίζονται αποκλειστικά στη λεκτική επικοινωνία, αλλά περιέχουν πρακτικές εφαρμογές. Για τον σκοπό αυτό, μπορούν να αξιοποιηθούν δοκίμια με ερωτήματα πολλαπλής επιλογής μεταφρασμένα σε άλλες γλώσσες (ρωσικά, αγγλικά, έχουν προωθηθεί και τα ουκρανικά), μέσω των οποίων τα παιδιά μπορούν να δείξουν τι ξέρουν σε άλλα μαθήματα (Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες), στα οποία η άγνοια της ελληνικής δεν αποτελεί εμπόδιο. Τα δοκίμια είναι διαθέσιμα είτε μέσω της ιστοσελίδας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου είτε μέσω των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης (για πληροφορίες στο dme-metanasteftiki-viografia@schools.ac.cy και στο τηλ. 22800949).
8. Παράλληλα, είναι σημαντικό το κάθε παιδί να ενταχθεί σε πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας για αρχάριους ή να διαμορφωθεί εξατομικευμένο πρόγραμμα ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε παιδιού, αφού ενημερωθούν κατάλληλα οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και τα Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας.

9. Σε επίπεδο επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών τα σχολεία μπορούν να αξιοποιήσουν τον θεσμό των Σεμιναρίων σε Σχολική Βάση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, καθώς και το επιμορφωτικό πρόγραμμα ανοικτής πρόσβασης [«Ελληνομάθεια και Πολυγλωσσία»](#) που βρίσκεται στην πλατφόρμα Moodle του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για την ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών σε διαχείριση ζητημάτων που σχετίζονται με την προσφυγιά.
10. Στην ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου [«Εκπαιδευτική ένταξη παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία»](#) υπάρχει διαθέσιμο και άλλο εκπαιδευτικό υλικό που προσφέρεται, όπως ο [«Οδηγός για τη διαχείριση της κοινωνικοπολιτισμικής ετερότητας στο σχολείο»](#).
11. Τέλος, η παρουσία προσφύγων ή μεταναστών στο σχολείο υπενθυμίζει ότι η εφαρμογή του «Κώδικα Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και Οδηγού Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών» αποτελεί επίσημη εκπαιδευτική πολιτική του ΥΠΠΑΝ και κάθε σχολείο έχει την υποχρέωση εφαρμογής του. Για τον σκοπό αυτό λειτουργεί «Δίκτυο υποστήριξης των σχολείων για την εφαρμογή του Κώδικα» και υπάρχει διαθέσιμο υλικό στην ιστοσελίδα [«Αντιρατσιστική πολιτική»](#).

Παρακαλούμε για τις ενέργειές σας.

Δρ Μάριος Στυλιανίδης
Διευθυντής
Δημοτικής Εκπαίδευσης

Δρ Κυπριανός Δ. Λούης
Διευθυντής
Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Δρ Ηλίας Μαρκάτζης
Διευθυντής
Μέσης Τεχνικής και
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
και Κατάρτισης

Δρ Αθηνά Μιχαλίδου
Διευθύντρια
Παιδαγωγικού Ινστιτούτου